

Ganzerik (*Potentilla*)

ALGEMENE SLEUTEL

- Bloemen wit
- Bloemen geel
  - Bladen, althans onderste, geveerd
    - + Bloemen bijschermen
    - + Bloem alleenstaand
  - Bladen handvormig
    - + 4 kroonbladen
      - Kroon 1,4 - 1,8 cm; stengel wortelend
      - Kroon 0,6 - 1,2 cm
    - + 5 kroonbladen
      - Bloemen alleenstaand
      - Bloemen in bijschermen
        - ❖ Bloemstengels tener, +/- opstijgend
        - ❖ Bloemstengels rechtopstaand
          - blad witviltig; kroon 1 - 1,5 cm
          - blad groen; kroon 0,7 - 2,5 cm
            - ✓ Bloem groot 2 - 2,5 cm; kroonblad > kelkblad
            - ✓ Bloem klein 1 - 1,5 cm; kroonblad = kelkblad
              - Kelk na bloei tot 10 mm
              - Kelk na bloei tot 5 à 7 mm

Aardbeiganzerik

Liggende ganzerik
Zilverschoon

Kruipganzerik
Tormentil

Vijfvingerkruid

Voorjaarsganzerik

Viltganzerik

Rechte ganzerik

Noorse ganzerik
Middelste ganzerik

Ganzerik (*Potentilla*)

- Bloemen wit

Aardbeiganzerik

(*Potentilla sterilis*)

- rozetbladen 3-tallig
- eindingse tand van middelste blaadje is *kleiner* dan naburige tanden
- plant met uitlopers

TER VERGELIJKING :

Bosaardbei (*Fragaria vesca*)

- heeft ook 3-tallige bladen
- plant heeft eveneens uitlopers
- MAAR: eindingse tand van middelste blaadje is *groter* dan naburige tanden

Ganzerik (*Potentilla*)

- Bloemen geel

Bladen oneven geveerd

Liggende ganzerik

(*Potentilla supina*)

- bloemen lichtgeel, 0,5 tot 1 cm
- kroonbladen korter dan kelkbladen
- bladen aan weerszijden groen

Zilver schoon

(*Potentilla sterilis*)

- bloemen alleenstaand, 2 tot 3 cm breed
- kroonbladen veel langer dan kelkbladen
- bladen aan de onderzijde witviltig

Ganzerik (*Potentilla*)

- Bloemen geel, 4 (of 5) kroonbladen

Bladen handnervig (3 – 5)

Kruipganzerik (*Potentilla anglica*)

- stengels wortelend
- vruchtbladen 20-50
- kroon 1,4 - 1,8 cm
- bovenste bladen 3-tallig en kort gesteeld, onderste 5-tallig en langer gesteeld

Tormentil (*Potentilla erecta*)

- stengels niet wortelend
- vruchtbladen 4-8
- kroon 0,6 - 1,2 cm, iets langer dan de kelkbladen
- stengelbladen zittend of zeer kort gesteeld

Ganzerik (*Potentilla*)

- Bloemen geel, 5 kroonbladen, alleenstaand
Bladen handnervig (5 – 7)

Vijfvingerkruid (*Potentilla reptans*)

- stengel liggend
- kroonbladen langer dan de kelk; 1,5 - 2,5 cm
- bladen 5- of 7-tallig, lang gesteeld

Ganzerik (*Potentilla*)

- Bloemen geel, 5 kroonbladen, bloemen in bijschermen

Bladen handnervig

Bloemstengels rechtopstaand

Bloemstengels rechtopstaand

Bloemstengels tenger, ± opstijgend

Blad witviltig

Blad groen, bloem groot

Voorjaarsganzerik

(*Potentilla verna*)

- stengel tenger, ± opstijgend
- bloeiwijzen met slechts 3 tot 5 bloemen; aan zijdelings opstijgende stengels
- ruwe afstaand behaarde stengel
- bladen 5- of 7-tallig

Viltganzerik

(*Potentilla argentea*)

- stengel rechtopstaand
- bladen witviltig met wolachtig krullende haren
- bloemen citroengeel 1 - 1,5 cm, in bijschermen
- kelk en bijkelk zijn ook witviltig

Rechte ganzerik

(*Potentilla recta*)

- bloemen 2 - 2,5 cm in bijschermen, lichtgeel
- onderste bladen 5- of 7-tallig
- overblijvende plant
- tot 70 cm hoog

Ganzerik (*Potentilla*)

- Bloemen geel, 5 kroonbladen

Bladen groen, handnervig

Bloemen in bijsschermen, bloemstengels rechtopstaand, kroon = kelk

Noorse ganzerik (*Potentilla norvegica*)

- stengel en bladen ruw behaard
- bladen 3-tallig
- kelkbladen tijdens de bloei 3-4 mm, na de bloei sterk verlengd tot 8-12 mm.

Middelste ganzerik (*Potentilla intermedia*)

- stengel en bladen door gekroesde haren viltig, ook met lange afstaande haren
- onderste bladen 5- of 7-tallig
- kelkbladen 5-7mm, na de bloei niet verlengd.

Aardbeiganzerik (*Potentilla sterilis*)

Familie

rozenfamilie (*Rosaceae*)

Diagnostische kenmerken

Kroonbladen wit, ca. 5 mm lang, iets langer dan de kelk, aan de top uitgeschulpt, elkaar onderling niet rakend. Bladen 3-talig met brede, min of meer stompe tanden, de eindingse tand van het middelste blaadje meestal kleiner dan de naburige tanden; bladrand omzoomd door witte uitstekende haren. Plant met kruipende stengels, bovengrondse uitlopers vormend.

Hoogte bloeiende plant

5 - 15 cm.

Bloeitijd

Februari - mei

Levensvorm

Rozethemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond) -

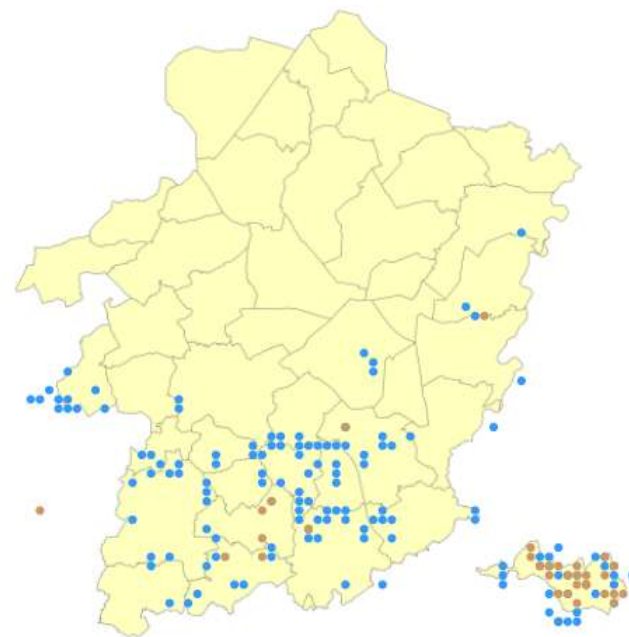
Standplaats

Bossen, heggen, kapvlakten, zelden in graslanden en weiden.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	1	1
●	1971-'94	133	133
●	1995 - ...	33	33

Liggende ganzerik (*Potentilla supina*)

Familie

rozenfamilie (*Rosaceae*)

Diagnostische kenmerken

Alle wortel- en stengelbladen en soms ook de schutbladen veervormig samengesteld: ten minste de onderste 2 blaadjes niet op dezelfde hoogte aangehecht als de bovenste.

Blaadjes van onderen groen, diep gekarteld.

Kroonbladen veel korter dan de kelkbladen, lichtgeel.

Bloemstelen na de bloei naar beneden gebogen.

Stengel liggend of opstijgend, niet op de knopen wortelend.

Hoogte bloeiende plant

5 - 15 cm.

Bloeitijd

Juni - september

Levensvorm

Therofyt (eenjarig) of rozethemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond)

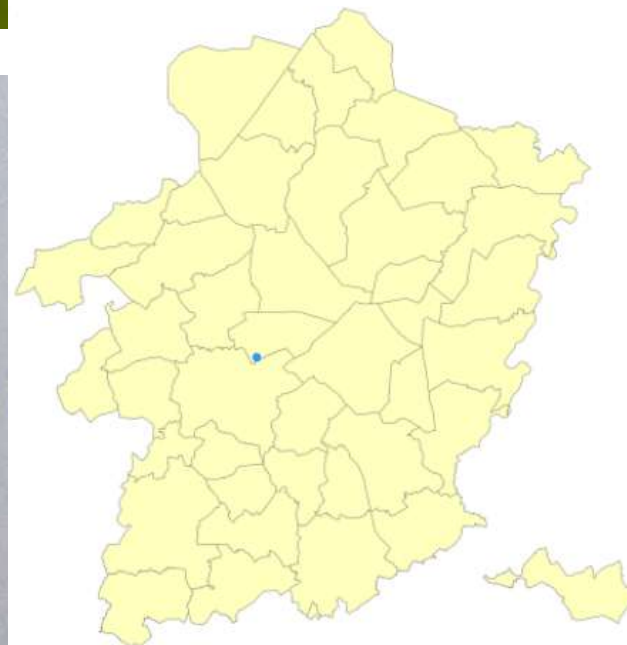
Standplaats

Vijverranden, tijdelijk drooggevallen stranden, op zand of modder.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	0	0
●	1971-'94	1	1
●	1995 - ...	0	0

Zilverschoon (*Potentilla sterilis* [anserina])

Familie

rozenfamilie (*Rosaceae*)

Diagnostische kenmerken

Alle wortel- en stengelbladen en soms ook de schutbladen veervormig samengesteld: ten minste de onderste 2 blaadjes niet op dezelfde hoogte aangehecht als de bovenste. Blaadjes van onderen zilverwit glanzend, scherp gezaagd.

Kroonbladen veel langer dan de kelkbladen, goudgeel.

Bloemstelen ook na de bloei rechtopstaand.

Stengel uitloperachtig, op de knopen wortelend.

Hoogte bloeiende plant

5 - 15 cm.

Bloeitijd

Februari - mei

Levensvorm

Rozethemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond)

Standplaats

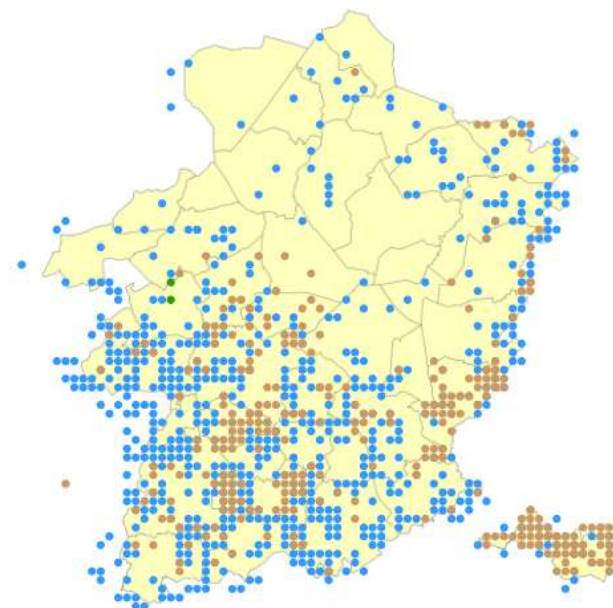
Bossen, heggen, kapvlakten, zelden in graslanden en weiden.

Onderzijde blaadjes
zilverwit glanzend

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	2	2
●	1971-'94	680	680
●	1995 - ...	347	347

Kruipganzerik (*Potentilla anglica*)

Familie

rozenfamilie (*Rosaceae*)

Diagnostische kenmerken

Stengel liggend, op de knopen wortelend.

Vruchtjes 20-50.

Kroonbladen 4 of 5, 5-8 mm lang, tot dubbel zo lang als de kelk, goudgeel.

Wortelbladen meestal 5-talig.

Stengelbladen kort (1-2 cm) gesteeld, met kleine steunblaadjes, de middelste tand van het eindblaadje niet buiten de naburige uitstekend.

Hoogte bloeiende plant

10 - 20 cm.

Bloeitijd

Juni - september

Levensvorm

Rozethemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond)

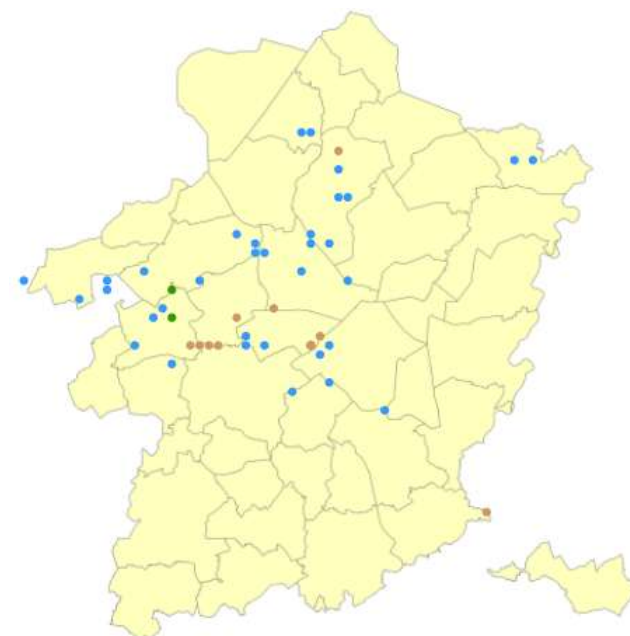
Standplaats

Vochtige heiden, sloten, op zure bodem.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	2	2
●	1971-'94	34	34
●	1995 - ...	13	13

Tormentil (*Potentilla erecta*)

Familie

rozenfamilie (*Rosaceae*)

Diagnostische kenmerken

Stengel liggend tot boogvormig opstijgend, niet wortelend.

Vruchtjes 2-8, zelden meer.

Kroonbladen bijna altijd 4; 3-6 mm lang, meestal iets langer dan de kelk, lichter geel dan bij *Potentilla anglica*.

Wortelbladen 3-, zelden 4-, of 5-tallig.

Stengelbladen meestal zittend, soms kort gesteeld, met relatief grote steunblaadjes, de middelste tand van het eindblaadje langer dan de naburige tanden.

Hoogte bloeiende plant

5 - 50 cm.

Bloeitijd

Juni - september

Levensvorm

Rozethemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond)

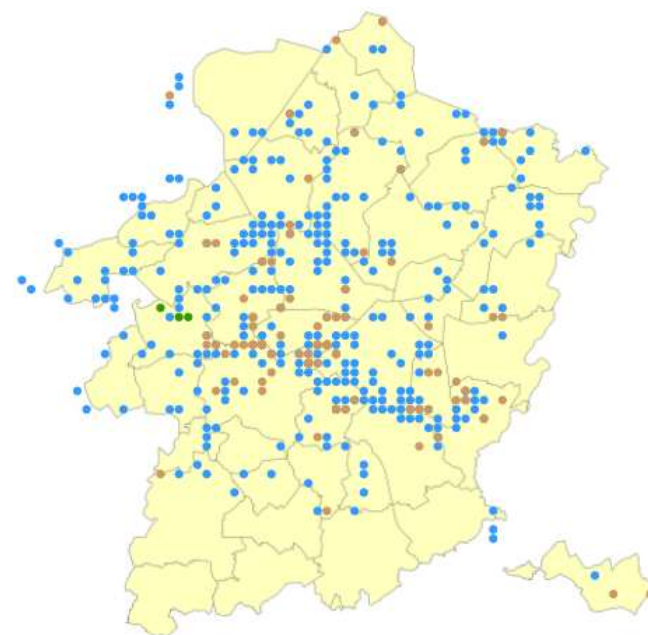
Standplaats

Weiden, heiden, open bossen, vooral op kalkarme bodem.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	3	3
●	1971-'94	327	327
●	1995 - ...	102	102

Vijfvingerkruid (*Potentilla reptans*)

Familie

rozenfamilie (*Rosaceae*)

Diagnostische kenmerken

Bladen alle 5- of ten dele 7-talig.

Kroonbladen 7-12 mm lang, geel.

Bijkelkblaadjes ongedeeld.

Kelk na de bloei weinig vergroot.

Schijnvrucht niet rood wordend, nauwelijks verdikt.

Hoogte bloeiende plant

10 - 20 cm.

Bloeitijd

Juni - augustus

Levensvorm

Rozethemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond)

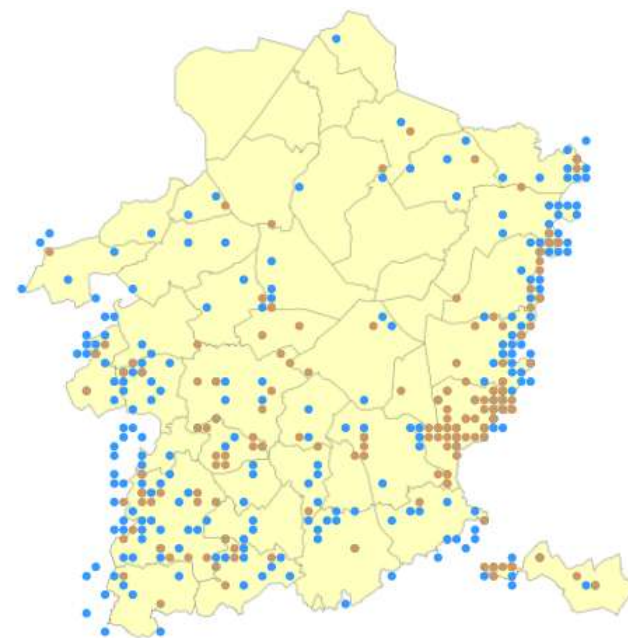
Standplaats

Vochtige weiden, wegkanten, braakland.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	0	0
●	1971-'94	247	247
●	1995 - ...	159	159

Voorjaarsganzerik (*Potentilla neumanniana* [tabernaemontani] [verna])

Familie

rozenfamilie (*Rosaceae*)

Diagnostische kenmerken

Bloemdragende stengels zijdelings uit het rozet tredend.

Stengel en bladstelen afstaand behaard. Rozetbladen 5-tallig. Blaadjes van boven tamelijk kaal, van onderen afstaand behaard.

Bloeiwijze weinigbloemig, opstijgend. Kroonbladen 6-8 mm lang, geel.

Hoogte bloeiende plant

5 - 15 cm.

Bloeitijd

April - juni

Levensvorm

Rozethemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond) of kruidchamefyt (knoppen <50 cm boven de grond).

Standplaats

Droge open graslanden, rotsen; kalkminnend.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	0	0
●	1971-'94	12	12
●	1995 - ...	3	3

Viltganzerik (*Potentilla argentea*)

Familie

rozenfamilie (*Rosaceae*)

Diagnostische kenmerken

Bladen van onderen witviltig, (vrijwel) uitsluitend met gekromde haren bezet, van boven groen. Bladrand naar omlaag gebogen. Bladjes meestal 5, het middelste aan weerszijden met 1-3(of 4) tanden. Kroonbladen 4-5 mm lang, geel.

Hoogte bloeiende plant

15 - 50 cm.

Bloeitijd

Juni - september

Levensvorm

Rozethemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond)

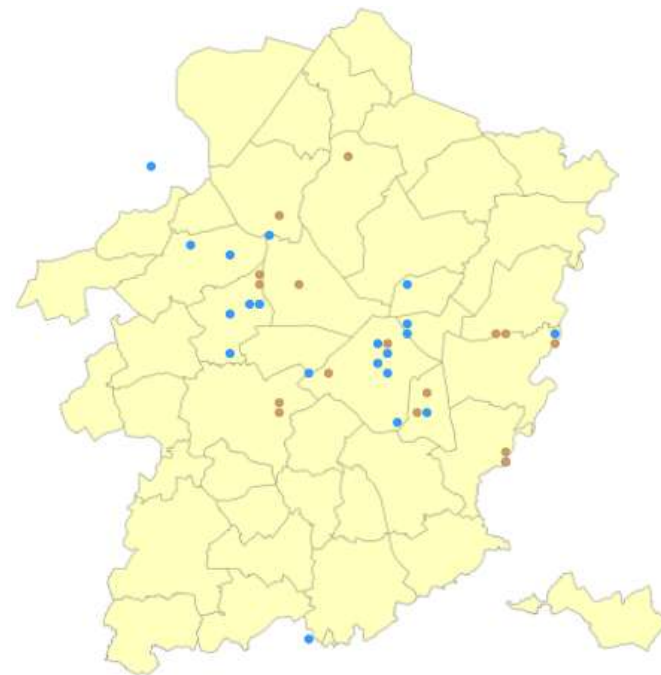
Standplaats

Droge graslanden, muren, spoorwegballast.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	0	0
●	1971-'94	21	21
●	1995 - ...	16	16

Rechte ganzerik (*Potentilla recta*)

Familie

rozenfamilie (*Rosaceae*)

Diagnostische kenmerken

Gehele bloeiwijze twee-derde of minder van de totale hoogte van de stengel in beslag nemend.

Kroonbladen (6-)8-12 mm lang, geel.

Onderste bladen 5-7-talig.

Hoogte bloeiende plant

30 - 70 cm.

Bloeitijd

Juni - september

Levensvorm

Rozethemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond)

Standplaats

Open graslanden, wegkanten, spoorwegballast, braakland, soms kunstmatige weiden.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	0	0
●	1971-'94	26	21
●	1995 - ...	17	16

Noorse ganzerik (*Potentilla norvegica*)

Familie

rozenfamilie (*Rosaceae*)

Diagnostische kenmerken

Alle bladen 3-tallig (of zelden enkele onderste bladen 5-tallig geveerd).

Kelk in de vruchttijd sterk vergroot, tijdens de bloei ca. 5 mm lang, in vruchttijd ca. 10 mm lang.

Kroonbladen 4-5 mm lang, korter dan of even lang als de kelkbladen, geel.

Hoogte bloeiende plant

20 - 50 cm.

Bloeitijd

Juni - september

Levensvorm

Therofyt (eenjarig) of rozethemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond)

Standplaats

Ruderale plaatsen, wegkanten, spoorwegballast.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	0	0
●	1971-'94	11	11
●	1995 - ...	10	10

Middelste ganzerik (*Potentilla intermedia*)

Familie

rozenfamilie (*Rosaceae*)

Diagnostische kenmerken

Bloeiwijze de helft of meer van de totale hoogte van de stengel in beslag nemend.

Kroonbladen 3-6 mm lang, geel.

Onderste bladen (3-)5-tallig.

Hoogte bloeiende plant

20 - 50 cm.

Bloeitijd

Juni - september

Levensvorm

Rozethemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond)

Standplaats

Ruigten, spoorwegballast.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	0	0
●	1971-'94	30	30
●	1995 - ...	11	11

